

Seat No. : _____

MN-126

March-2019

M.A., Sem.-IV

509 : History

(History of South East Asia)

(New) (Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) અગ્નિ એશિયાના દેશોમાં હિંદુ સંસ્થાનીકરણનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

શૈલેન્દ્ર સામ્રાજ્ય પર નોંધ લખો.

- (B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4

(A)

(B)

(1) શૈલેન્દ્રનો અર્થ	(a) ચોલ સામ્રાજ્ય
(2) શૈલેન્દ્રનું સામ્રાજ્ય	(b) મેદાંગ રાજ્ય
(3) સ્તુપ	(c) સુમાત્રા
(4) શ્રીવિજય	(d) બોરોબુદુર
(5) શૈવ રાજવંશ	(e) જાવા
(6) શ્રીવિજય નગરો પર આક્રમણ	(f) પર્વતોનો રાજા

2. (A) જાવામાં હિંદુ સંસ્કૃતિ પર નોંધ લખો. 14

અથવા

ચંપામાં હિંદુ સંસ્કૃતિની અસરો ચર્ચો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4

(1) જાવા _____ છે.	(ટાપુ, પર્વતીય વિસ્તાર)
(2) જાવા _____ વહીવટી પ્રાન્તોમાં વિભાજિત છે.	(ચાર, પાંચ)
(3) 8મી સદીમાં, શૈલેન્દ્ર રાજવંશે _____ ને આશ્રય આપ્યો હતો.	(મહાયાન બુદ્ધિઝમ, જૈનીઝમ)
(4) બોરોબુદુર _____ સ્થળ છે.	(બૌદ્ધ, ઈસ્લામ)
(5) ઈન્દ્રપુરામાં _____ રાજાએ વિહાર બંધાવ્યો હતો.	(ઈન્દ્રવર્મન, રાજેન્દ્ર)
(6) ચંપા રાજવંશે આજના _____ દેશમાં રાજ્ય કર્યું હતું.	(વિયેતનામ, કોરીયા)

3. (A) કંબોજ સામ્રાજ્ય વિષે વિસ્તારથી સમજાવો. 14

અથવા

કંબોજમાં હિંદુ સંસ્કૃતિ પર નોંધ લખો.

(B) હાકે ના માં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) કંબોજ એક આદિજાતિ હતી.
- (2) કંબોજની રાજધાની રાજપુરા હતી.
- (3) કંબોજ એ મહાજનપદનું એક રાજ્ય હતું.
- (4) અંગકોરવાટ તેના ભવ્ય મંદિરો માટે જાણીતું છે.
- (5) અંગકોરવાટ આજના કંબોડિયામાં આવેલું છે.

4. (A) બર્મામાં શરૂઆતના હિન્દુ રાજ્યો વિષે લખો. 14

અથવા

સિઆમમાં હિન્દુ સંસ્કૃતિનું મૂલ્યાંકન કરો.

(B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) બર્માનું જૂનું નામ.
- (2) 'અગ્નિ એશિયામાં પ્રાચીન ભારતીય સંસ્થાનો' પુસ્તક કોણે લખ્યું છે ?
- (3) બર્માનું સાહિત્ય કોનાથી પ્રભાવિત હતું ?
- (4) થાઈલેન્ડમાં કયો ધર્મ પ્રચલિત છે ?
- (5) આજનો કયો દેશ સિઆમ તરીકે ઓળખાય છે ?

Seat No. : _____

MN-126

March-2019

M.A., Sem.-IV

509 : History

(History of South East Asia)

(New) (Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Evaluate Hindu colonisation in South-East Asia. **14**

OR

Write a note on Shailendra Empire.

- (B) Matching the pairs : (Any **Four**) **4**

(A)

(B)

(1) Shailendra's meaning	(a) Chola Empire
(2) Shailendra's Empire	(b) Medang Kingdom
(3) Stupa	(c) Sumatra
(4) Srivijaya	(d) Borobudur
(5) Shaiv dynasty	(e) Java
(6) Attack on Srivijaya cities	(f) King of Mountain

2. (A) Write a note on Hindu culture in Java. **14**

OR

Discuss the effects of Hindu culture in Champa.

- (B) Fill in the blanks : (Any **Four**) **4**

- (1) Java is an _____. (Island, Hilly area)
- (2) Java has divided into _____ administrative provinces. (four, five)
- (3) During the 8th century, Shailendra dynasty patronized _____.
(Mahayana Buddhism, Jainism)
- (4) Borobudur is _____ site. (Buddhist, Islam)
- (5) _____ King constructed monastery at Indrapura. (Indravarman, Rajendra)
- (6) Champa dynasty ruled at modern day _____. (Vietnam, Korea)

3. (A) Explain in detail about Kamboja Empire. **14**

OR

Write a note on Hindu culture in Kamboja.

- (B) **True or False : (Any Three)** **3**

- (1) Kambojas were a tribe.
- (2) The capital of Kamboja was Rajapura.
- (3) Kamboja was a state of Mahajanapada.
- (4) Angkor Wat known for its majestic temples.
- (5) Angkor Wat is situated in modern day at Cambodia.

4. (A) Write about the early Hindu Kingdom in Burma. **14**

OR

Evaluate the Hindu culture in Siam.

- (B) Answer in **one** sentence : (Any **Three**) **3**

- (1) Old name of Burma.
 - (2) Who has written book 'Ancient Indian Colonies in the Far East' ?
 - (3) Burmese literature influenced by whom ?
 - (4) Which religion is prevalent in Thailand ?
 - (5) Siam is the name of present day which country ?
-

MN-126

March-2019

M.A., Sem.-IV

509 : History

(Environmental History of India)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. (A) ભારતમાં પર્યાવરણીય ઇતિહાસના અભ્યાસ માટે પર્યાવરણીય પુરાતત્ત્વનો ઉપયોગ લખો. 14

અથવા

પર્યાવરણની હાનિ અને વેપાર તેમજ જહાજ બાંધકામ વચ્ચેનો સંબંધ આલેખો.

- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારને જોડો : 4

(A)

(1) એરીસ્ટોટલ

(2) ઋગ્વેદ

(3) જૈવ કેન્દ્રીત પર્યાવરણીય દર્શન

(4) ઉષ્ણ કટિબંધીય મહાસાગર

(5) કાયમી લીલા જંગલો

(6) ઉષ્ણ કટિબંધીય દેશો

(B)

(a) પ્રાણીઓનો જીવવાનો હક્ક

(b) સામૂહિક જૈવ વૈવિધ્યસભર

(c) પૂર્વ ભારતના ઉષ્ણકટીબંધીય વરસાદના જંગલો

(d) વિષુવૃત્તીય પ્રદેશો

(e) પ્રાણીઓનું સુમેળભર્યું સહ અસ્તિત્વ

(f) માનવકેન્દ્રી પર્યાવરણીય દર્શન

2. (A) ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાન સમુદ્રી પ્રદૂષણના પરિણામો ચર્ચો. 14

અથવા

ઈ.સ. 1500 – 1800 દરમિયાન ઔદ્યોગિકરણ, વનોનું પતન અને પર્યાવરણમાં પ્રદૂષણ વચ્ચેનો સંબંધ વર્ણવો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4

(1) જૂના જંગલોમાં યોજ્જુ પ્રાથમિક ઉત્પાદન _____ હતું. (લઘુત્તમ, મહત્તમ)

(2) નવા માનવ વનોમાં પ્રકાશ સંશ્લેષણ _____ છે. (ઓછું, વધારે)

(3) સમુદ્રી પ્રદૂષણ જીવનને બચાવવાની પ્રક્રિયામાં _____ કરે છે. (વધારો, ઘટાડો)

(4) મેનગ્રૂવ જંગલોનું પતન સમુદ્રી રહેઠાણીય વિસ્તારને _____ કરે છે. (પ્રોત્સાહિત, હતોત્સાહિત)

(5) વનવિનાશ જમીનનું ધોવાણ _____ છે. (ઘટાડે, વધારે)

(6) ભારત એક _____ ઉષ્ણ કટિબંધીય દેશ છે. (અપવાદરૂપ, વિષુવૃત્તીય)

3. (A) વાતાવરણમાં ગ્રીન હાઉસ વાયુઓના કેન્દ્રીકરણના ઐતિહાસિક ઉત્તરોત્તર વિકાસનું વિશ્લેષણ કરો. 14

અથવા

ઈ.સ. 1600 – 1800 દરમિયાન ગ્રીન હાઉસ વાયુઓના વાતાવરણમાં કેન્દ્રીકરણને તપાસો.

- (B) તમારો જવાબ હા/ના માં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) ગ્રીન હાઉસ વાયુઓ વૈશ્વિક ગરમી પેદા કરે છે.
- (2) ઈ.સ. 1700 થી ગ્રીન હાઉસ વાયુઓના વાતાવરણના કેન્દ્રીકરણમાં ઝડપી વધારો થયો છે.
- (3) નાઈટ્રસ ઓક્સાઈડ ગ્રીન હાઉસ વાયુ નથી.
- (4) જંગલો દ્વારા ગ્રીન હાઉસ વાયુઓનું પૃથક્કરણ થાય છે.
- (5) પૃથ્વી ગ્રહના સબળ ફેક્સાં મહાસાગર છે.

4. (A) વૈશ્વિક ગરમી અને આબોહવામાં ફેરફાર વચ્ચેનો સંબંધ ચર્ચો. 14

અથવા

સમુદ્ર સપાટી વધવાના કારણો અને પરિણામો વર્ણવો.

- (B) તમારો જવાબ એક વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) કોઈપણ બે ગ્રીન હાઉસ વાયુના નામ લખો.
- (2) મહાસાગરની ગરમીને પરિભાષિત કરો.
- (3) જૈવ-વૈવિધ્યને પરિભાષિત કરો.
- (4) સમુદ્રી રહેઠાણના પતનની બે અસરો જણાવો.
- (5) જૈવ વૈવિધ્યના પતનની કોઈ એક અસર લખો.

Seat No. : _____

MN-126

March-2019

M.A., Sem.-IV

509 : History

**(Environmental History of India)
(Old)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Attempt **all** the questions.

1. (A) Write the use of environmental archaeology for studying environmental history in India. **14**

OR

Write relationship among commerce, shipbuilding and environmental degradation.

- (B) Match any **four** from the following : **4**

(A)

(B)

(1) Aristotle	(a) Right to live to animals
(2) Rig Veda	(b) Rich in biodiversity
(3) Bio-centric environmental philosophy	(c) Tropical rain forest of East India
(4) Tropical oceans	(d) Regions near equator
(5) Evergreen Forest	(e) Harmonious coexistence of animal
(6) Tropical countries	(f) Anthropocentric environmental philosophy

2. (A) Discuss consequences of marine pollution during 1500 AD – 1800 AD. **14**

OR

Describe relationship among industrialization, deforestation and environmental pollution during 1500 AD – 1800 AD.

- (B) Fill in the blanks : (Any **Four**) **4**

(1) Net primary product in old forest is _____.	(minimum, optimum)
(2) Photosynthesis in new human forest is _____.	(lower, higher)
(3) Marine pollution _____ life saving process.	(increases, decreases)
(4) Mangrove deforestation _____ marine habitat loss.	(promotes, demotes)
(5) Deforestation _____ soil erosion.	(decreases, increases)
(6) India is an _____ tropical country.	(exceptional, equatorial)

3. (A) Analyse historical evolution of atmospheric concentration of Green House Gases (GHG). 14

OR

Examine atmospheric concentration of Green House Gases during 1600 AD – 1800 AD.

- (B) Write your answer in **true/false** : (Any **Three**) 3
- (1) Green House Gases produce global warming.
 - (2) Atmospheric concentration of GHG (Green House Gases) increased at a faster rate since 1700 AD.
 - (3) Nitrous oxide is not a Green House Gas (GHG).
 - (4) Green House Gases had been sequestered by forests.
 - (5) Ocean is a potent Lung of planet earth.
4. (A) Discuss the relationship between global warming and climate change. 14

OR

Describe causes and consequences of sea-level rise.

- (B) Write your answer in **one** sentence (Any **Three**) 3
- (1) Name any two Green House Gases (GHGs).
 - (2) Define Ocean warming.
 - (3) Define Biodiversity.
 - (4) Write any two impacts of marine habitat loss.
 - (5) Write any one impact of biodiversity loss.
-

MN-126

March-2019

M.A., Sem.-IV

509 : History

(Application of History in Tourism)

(Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) પ્રવાસનનો હેતુ અને ખ્યાલની સ્પષ્ટતા કરો. 14

અથવા

પ્રવાસન એટલે શું ? પ્રવાસનના સ્વરૂપ અને પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારને જોડો : 4

(A)

(B)

(1) ચારમિનાર મસ્જિદ	(a) જયપુર
(2) એક ઐતિહાસિક સ્થળ	(b) તક્ષશિલા
(3) એડવેન્ચર પ્રવાસન મથક	(c) પોલો ફોરેસ્ટ
(4) ઈકો પ્રવાસન મથક	(d) મનાલી
(5) પ્રાચીન વિશ્વવિદ્યાલય	(e) રંગપુર
(6) ગુલાબી શહેર	(f) હૈદરાબાદ

2. (A) તાજમહાલ, મોઢેરાનું સૂર્યમંદિર અને કુતુબ મિનારનું મહત્ત્વ ચર્ચો. 14

અથવા

વિશ્વની અજાયબી તરીકે ચીનની દિવાલ અને ઈજિપ્તના પિરામીડ વિશે નિબંધ લખો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર) 4

(1) સાંચીનો સ્તૂપ _____ રાજ્યમાં આવેલ છે.	(મધ્ય પ્રદેશ, ઉત્તર પ્રદેશ)
(2) ગેટ વે ઓફ ઈન્ડિયા _____ શહેરમાં આવેલ છે.	(મુંબઈ, પૂના)
(3) _____ ઐતિહાસિક સ્થળ કચ્છમાં આવેલ છે.	(ધોળાવીરા, લોથલ)
(4) _____ શહેર હવેલીઓ માટે જાણીતું છે.	(જેસલમેર, જયપુર)
(5) એફીલ ટાવર _____ શહેરમાં આવેલ છે.	(પેરિસ, લંડન)
(6) _____ પ્રવાસન સંસ્થા છે.	(SITA/ MITA)

3. (A) પ્રાચીન ભારતના એક પ્રવાસી તરીકે હ્યુ-એન-ત્સાંગનું પ્રદાન મૂલવો. 14

અથવા

પ્રવાસનમાં ચાંપાનેરનું એક ઐતિહાસિક સ્થળ તરીકે મહત્ત્વ તપાસો.

- (B) તમારો જવાબ હા / ના માં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) ઓણમનો તહેવાર મહારાષ્ટ્રમાં ઉજવાય છે.
 - (2) કથકલી નૃત્ય રાજસ્થાન રાજ્ય સાથે જોડાયેલું છે.
 - (3) જયપુર પટોળા હસ્તકલા ઉદ્યોગ માટે પ્રખ્યાત છે.
 - (4) નાસિક એક ધાર્મિક પ્રવાસન મથક છે.
 - (5) બનારસ સિલ્કની સાડી માટે જાણીતું છે.

4. (A) પ્રવાસનમાં ગાર્ડની ભૂમિકા અને મહત્ત્વનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

પ્રવાસનના નવા પ્રવાહોની ચર્ચા કરો.

- (B) તમારો જવાબ એક વાક્યમાં લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) પરફોર્મિંગ આર્ટ એટલે શું ?
 - (2) ભરતનાટ્યમ્ નૃત્ય કયા રાજ્ય સાથે સંકળાયેલું છે ?
 - (3) પ્રવાસનનો કોઈ એક ખતરો જણાવો.
 - (4) ભારતની પ્રથમ અવકાશયાત્રી કોણ છે ?
 - (5) આરોગ્ય પ્રવાસન એટલે શું ?
-

Seat No. : _____

MN-126

March-2019

M.A., Sem.-IV

509 : History

**(Application of History in Tourism)
(Optional)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Clarify the objectives and concept of tourism. **14**

OR

What do you mean by tourism ? Discuss nature and types of tourism.

- (B) Match the following : (Any **Four**) **4**

(A)

(B)

(1) Charminar Mosque	(a) Jaipur
(2) A Historical Site	(b) Taxila
(3) Adventure tourism centre	(c) Polo forest
(4) Eco tourism centre	(d) Manali
(5) Ancient university	(e) Rangpur
(6) Pink city	(f) Hyderabad

2. (A) Importance of Taj Mahal, Sun Temple of Modhera and Kutub Minar. – Discuss. **14**

OR

Write an essay on China Wall and Pyramids of Egypt as Wonder of the World.

- (B) Fill in the blanks : (Any **Four**) **4**

(1) Sanchi Stupa is located at _____.	(Madhya Pradesh, Uttar Pradesh)
(2) Gateway of India is located at _____.	(Mumbai, Poone)
(3) _____ is a historical site located at Kutchh.	(Dholavira, Lothal)
(4) _____ city is famous for Havelis.	(Jaisalmer, Jaipur)
(5) Eiffel Tower is situated in _____ city.	(Paris, London)
(6) _____ is a tourism institute.	(SITA, MITA)

3. (A) Evaluate the contribution of Hiu-en-Tsang as a tourist of ancient India. **14**

OR

Examine the importance of the historical site of Champaner in tourism.

- (B) Write your answer as **true / false** : (Any **Three**) **3**

- (1) Onam festival is celebrated in Maharashtra.
- (2) Kathakali dance is associated with Rajasthan state.
- (3) Patola Handicrafts is famous industry of Jaipur.
- (4) Nasik is a religious tourism centre.
- (5) Banaras is a famous for Silk Saree.

4. (A) Evaluate the role and importance of Guide in tourism. **14**

OR

Discuss new trends of tourism.

- (B) Write your answer in **one** sentence : (Any **Three**) **3**

- (1) What is the meaning of performing art ?
 - (2) With which state Bharatnatyam dance is associated ?
 - (3) State any one threat of tourism.
 - (4) Who is first space tourist of India ?
 - (5) Health tourism means what ?
-